

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 190/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť T. S., P., t. č. vo väzbe L., zastúpeného advokátkou JUDr. E. M., D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v D. v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1559/OSV-DS-2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2007 doručená sťažnosť T. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v D. (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1559/OSV-DS-2006.

Z obsahu sťažnosti a jej doplnenia z 3. júla 2007 vyplynulo, že k obmedzeniu osobnej slobody sťažovateľa došlo 10. apríla 2007, keď bol po vlámaní do rodinného domu vyrušený jeho vlastníkami a následne predvedený na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície, D., odbor skráteneho vyšetrovania umiestnený v cele policajného zaistenia. Uvedeného dňa bolo voči sťažovateľovi v čase od 17.30 h do 20.30 h postupne vznesených celkovo 6 obvinení pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 a § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom a pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona pod ČVS: ORP-156/OSV-DS-07, ČVS: ORP-1611/OSV-DS-06, ČVS: ORP-157/OSV-DS-07, ČVS: ORP-210/OSV-DS-07, ČVS: ORP-211/OSV-DS-07 a ČVS: ORP-465/OSV-DS-07, ktoré boli spojené na spoločné konanie vedené pod ČVS: ORP-1559/OSV-DS-2006. Následne v čase okolo 22.30 h. bol sťažovateľ umiestnený do cely policajného zaistenia. Na jednotlivých úkonoch trestného konania vykonaných 10. apríla 2007 sa zúčastnil JUDr. Z. H., advokátsky koncipient poverený advokátkou sťažovateľa. Za účelom ďalšej porady so sťažovateľom pre prípravu jeho obhajoby kontaktoval JUDr. Z. H. 11. apríla 2007 ppor. O. B. (ktorému bol uvedený vyšetrovací spis pridelený) z oddelenia skráteneho vyšetrovania. Podľa tvrdení sťažovateľa nebola jeho porada s právnym zástupcom uvedeného dňa umožnená, čím podľa neho došlo k porušeniu čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukázal aj na skutočnosť, že orgánmi činnými v trestnom konaní mu nebolo zabezpečené lekárske ošetrovanie v primeranom čase a poskytnutá strava v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Policajnom zbore“).

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„Ústavné právo sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3) Ústavy SR a čl. 6 ods. 3) písm. b) a c) Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva PZ v D. v konaní vedenom pod č. ČVS: ORP-1559/OSV-DS-2006 bolo porušené.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 200.000,- Sk za nemajetkovú ujmu, ktoré vyplatí Okresné riaditeľstvo PZ v D. do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia Ústavného súdu SR.

Okresné riaditeľstvo PZ v D. S. je povinné do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia Ústavného súdu SR nahradiť trovy konania sťažovateľovi podľa jeho vyúčtovania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na obhajobu priznaného ústavou i poskytnutie primeraného času na prípravu obhajoby podľa dohovoru postupom okresného riaditeľstva, ktoré mu neumožnilo poradu s právnym zástupcom, a tým aj prípravu jeho obhajoby v trestnom konaní. Vo svojej sťažnosti tiež namietal, že postupom okresného riaditeľstva došlo aj k porušeniu zákona o Policajnom zbore a to tým, že napriek zjavným zraneniam, ktoré mal v čase zadržania, mu v primeranej dobe nebola poskytnutá lekárska starostlivosť a v zákonom stanovenej dobe mu nebola poskytnutá strava. Právna zástupkyňa sťažovateľa podala 24. apríla 2007 sťažnosť Úradu kontroly ministra vnútra Slovenskej republiky. Sťažnosť v časti týkajúcej sa postupu operačného dôstojníka okresného riaditeľstva a neumožnenia stretnutia právneho zástupcu s obvineným prešetrovalo Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v T. pod č. p.: KRP-100/St'-2007, ktoré ju hodnotilo ako neopodstatnenú. Na základe oznámenia advokátskej kancelárie právnej zástupkyne sťažovateľa vykonalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Úrad inšpekčnej služby Policajného zboru, inšpekčný odbor západ B. (ďalej len „úrad inšpekčnej služby“) prešetrenie podozrenia zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa v spolupáchateľstve príslušníkov Policajného zboru, policajtov okresného riaditeľstva a uznesením ČVS: UIS-131/IOZ-V-2007 z 19. júna 2007 vec odovzdalo na disciplinárne konanie riaditeľovi okresného riaditeľstva, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

Ústavný súd skúmal, či postupom okresného riaditeľstva došlo k porušeniu sťažovateľom označených práv.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má právo obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, alebo ak nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú.

Podľa judikatúry ústavného súdu čl. 50 ods. 3 ústavy všetkým oprávneným osobám zaručuje, že budú mať čas na prípravu obhajoby, že budú mať možnosť pripraviť si obhajobu a že svoju obhajobu budú môcť predniesť právne významným spôsobom buď osobne, alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Uplatnenie práva na obhajobu nezaručuje oprávnenej osobe dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, o ktoré sa usiluje pomocou obhajoby. Účelom tohto práva je poskytnutie príležitosti brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu (napr. II. ÚS 8/96, I. ÚS 140/04).

V prípade sťažovateľa nešlo o odmietnutie možnosti byť v trestnom konaní zastúpený obhajcom, ani o znemožnenie prípravy obhajoby. Ako to vyplýva zo sťažnosti a k nej pripojených príloh, sťažovateľovo právo na obhajobu bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa jeho subjektívnych názorov. Sťažovateľ si sám zvolil obhajcu pre trestné konanie a je v ňom zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. E. M., za ktorú konal advokátsky koncipient JUDr. Z. H. Tento sa 10. apríla 2007 zúčastnil na jednotlivých úkonoch trestného konania, z čoho vyplýva, že bol o veci náležite informovaný, aby v mene sťažovateľa mohol konať a uplatniť dostupné opravné prostriedky. Ako vyplýva z uznesenia úradu inšpekčnej služby ČVS: UIS-131/IOZ-V-2007 z 19. júna 2007 stretnutie JUDr. Z. H. so sťažovateľom sa 11. apríla 2007 neuskutočnilo v súlade s uplatnenou požiadavkou, nebolo však odopreté, čím sťažovateľovi nebola znemožnená príprava na jeho obhajobu.

Zo skutočností uvádzaných v sťažnosti jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ je od začiatku trestného konania zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorý v jeho

mene náležite uplatňoval aj sťažovateľove práva vyplývajúce zo zákona o Policajnom zbore, pričom príslušné orgány sa uskutočnenými podaniami náležite zaoberali.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03, II. ÚS 98/06).

Ohľadne ostatných námietok sťažovateľ nevyčerpal všetky procesné prostriedky, ktoré mu príslušné zákony na ochranu jeho práv poskytovali (§ 31a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. a pod.), takže ich prerokovaniu bránila prekážka tzv. subsidiaarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadostučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa sťažnosťou v časti, ktorou sa sťažovateľ domáha jeho priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2007